

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.250
Letna naročnina L 2.500
Letna inozemstvo L 3.500
Poštno čekovni račun: šte. 24/12410

Leto XVIII. - Štev. 16 (894)

Gorica - četrtek, 21. aprila 1966 - Trst

Posamezna številka L 50

Pošlji delavcev v svoj vinograd

ZAKAJ NI POKLICEV

Druga nedelja po veliki noči je nedelja Dobrega Pastirja in zadnja leta tudi nedelja duhovniških poklicev. Po vsem krščanskem svetu se obhaja ta nedelja, zato ker povsod čutijo danes važnost zadostnih in dobrih duhovnikov. Časi so se namreč spremenili in fantov, ki se odločijo za duhovski poklic, je vedno manj.

Temu je v zapadnem svetu v glavnem vzrok novi standard življenja in spreminjene gospodarske razmere. Včasih se je marsikateri fant po osmi šoli odločil za bogoslovje, ker je videl v duhovskem stanu boljše bodočnost. Manzoni v romanu Zaročnica trdi o don Abbondiu, da je šel za duhovnika, ker je v duhovskem stanu videl stan, ki je užival spoštovanje in nudil dovolj trdnega gospodarskega bodočnosti. Tudi drugače je življenje do nedavna zelo pomagalo maturantom, da so se odločali za lemenat.

Danes je ravno obratno; skoro vse ovira mlade kandidate, ki se odločajo za duhovski stan. Ovira jih mehkužno in z uživanjem prepoljeno ozračje, v katero smo vsi skoro potopljivi. Druga ovira je psihološka značaja, ker sedanji svet nikakor ne ceni duhovništva kot so ga cenili nekoč. Marsikje je duhovnik predmet odkritega ali prikritemu zasmehu.

Končno moramo priznati, da je danes duhovski poklic tisti, ki materialno najmanj »nese«. To se pravi, da fant, ki se po maturi odloča, kam bi krenil, ne najde prav nobenega zunanega nagiba, ki bi ga navajal na pot duhovništva. Če se odloči, se mora odločiti, ker je v njem že dozorel »poklic«, to se pravi, ker je v njem pri dvajsetih letih zraslo spoznanje, da velja vse zapustiti zaradi Kristusa in zaradi duše, da se bolj spleča delati zaradi božjega kakor pa zaradi zemškega kraljestva.

NAUK VATIKANSKEGA KONCILIA

Takšno spoznanje in tolika zrelost, oziroma tako trden poklic ob koncu mature je pa psihološko zelo težka zadeva prav zaradi ovir, ki smo jih zgoraj omenili in ki otežujejo dozorevanje poklica v mladem fantu. Vendar ni, da bi postal malo dušni. Sv. Pavel nas opozarja: »Kjer je bila obilica greha, je bila še večja milost.« To se pravi, da za duhovniški poklic je treba danes več milosti kot v preteklosti.

Vemo pa, da milost božja nikoli ne odpove. Treba jo je le poiskati. V tem oziru pravi II. vatikanski koncil: »Dolžnost pospeševanja duhovniških poklicev je dolžnost celotnega krščanskega občestva. Tej dolžnosti bodo kristjani zadostili predvsem z lepim krščanskim življenjem. V tej smeri najbolj pomagajo družine. Če vlada v njih duh vere, ljubezni in molitve, so nekako prvo semenišče. Potem morajo pomagati župnije, kajti v njih evetnoče krščansko življenje vstopajo mladi ljudje. Za njimi pridejo učitelji in vsi tisti, ki na kakršen koli način pomagajo pri vzgoji dečkov in fantov, posebno katoliške organizacije, vsi naj se trudijo, da bodo vzgajali zaupane jim mlade fante tako, da bodo ti odkrili božji klic in da mu bodo velikodušno sledili. Vsi duhovniki naj kažejo svojo dušnopastirsko gorečnost posebno tako, da bodo pospeševali duhovniške poklice. Skofje pa naj vzpodbujajo svojo čredo, da bo pospeševala duhovniške poklice.

Tako dejavno sodelovanje vsega božjega ljudstva pri delu za poklice odgovarja dejavnosti božje Previdnosti. Ta deli potrebne lastnosti in pomaga s svojo milostjo tistim, ki jih je Bog izbral, da postanejo sodeležni Kristusovega duhovstva.

DA SE POMNOŽIJO POKLICI

V ta namen koncil priporoča v prvi vrsti že preizkušene pripomočke za to skupno sodelovanje in sicer molitev, pokoro in primeren krščanski pouk vernikov z vsemi sredstvi, ki jih nudi sodobna tehnika.

Koncil je torej posvetil svojo pozornost

tudi vprašanju duhovniških poklicev in opozoril na to vse vernike in razložil, kakšne so dolžnosti posameznih skupin v božjem ljudstvu. Iz njegovega nauka je razvidno, da smo pri tej skrbi sodeležni prav vsi, ki tvorimo božje ljudstvo. Zato se nihče ne sme izmikati, češ mene se ne tiče. Vsi smo soodgovorni tudi za duhovniške poklice med nami. In vsi moramo izpolniti vsak svojo dolžnost, predvsem tako da bomo živeli lepo krščansko življenje in da bomo za poklice molili in se žrtvovali.

PROSITE IN SE VAM BO DALO

Moliti morajo starši. K poročnemu oltarju sta pristopila ženin in nevesta, oba čista, neomadeževana, z najsvetejšo voljo, da bosta osnovala vzorno krščansko družino. Dogovorila sta se, da bosta v ta namen vsak dan skupno zmolila rožni venec.

»Vendar,« meni nevesta, »treba bo še za misijone kaj storiti.«

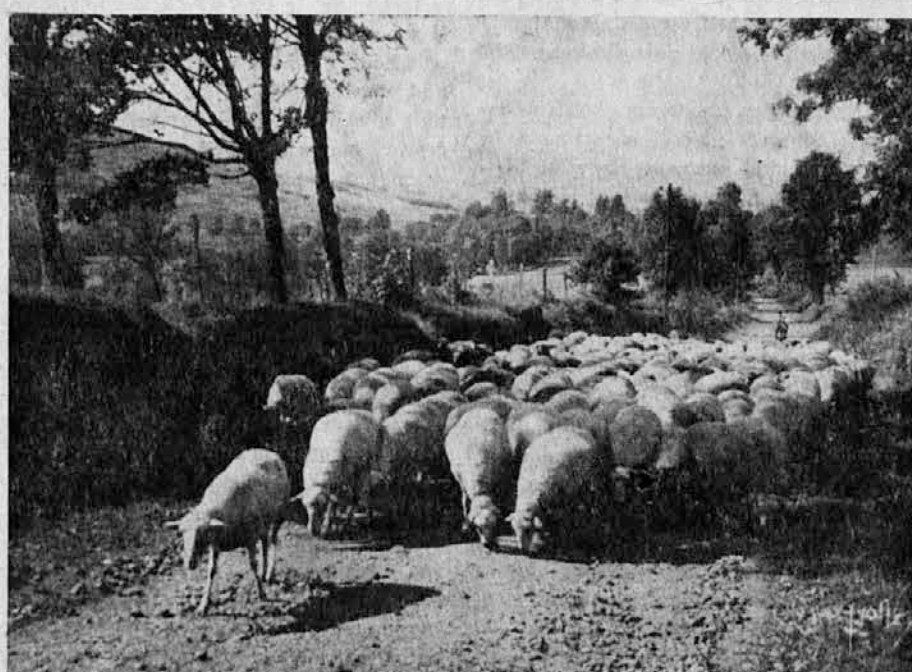
»Prav,« je bil ženin sporazumen, »v ta namen bova vsak dan dodala še eno desetko, da nama Bog dá sina misijonarja.«

Držala sta sklep. Nikdar nista izpustila šeste desetke, toda otrokom nista nikoli izdala svojega namena. Vseeno, trije sinovi so postali duhovniki in misijonarji!

Molijo naj bratje in sestre. Sloveči p. Patrik Peyton, apostol rožnega venca, je iz Irske odšel v Ameriko z upanjem, da postane milijonar. Doma pa je njegova mlajša sestra Nellie molila, da bi šel za duhovnika. Res, stopil je v semenišče. Med učenjem je zbolel za jetiko. Stanje je postalo brezupno, pa se je priporočil Materi božji in ozdravel. Malo pred mašnim posvečenjem je na hitro umrla sestra Nellie. Ko je pozneje brat Patrik pregledoval njene knjige, je v molitveniku našel podobico in na njej napisano poudbo, ki jo je sestra napisala Bogu: v zameno za njenega bolnega brata naj rajši vzame njeno življenje.

Moliti pa morajo ne samo sorodniki, moliti moramo vsi, vse božje ljudstvo, kajti duhovnik je iz ljudstva za ljudstvo in ne za svojo družino. Izkušnja potrjuje, da Bog tako skupno molitev tudi usliši. Bral sem, da je v Piemontu vas, ki nima veliko prebivalcev, ima pa veliko poklicev. Zakaj? Župnik izjavlja: Zato, ker v naši župniji vsak dan molimo za poklice.

Tudi naši skofje so za nedeljo duhovniških poklicev izdali posebna navodila in tudi oni priporočajo predvsem molitev, poleg drugih sredstev, ki jih omenja koncil. Mi vsi bi bili zelo slabi kristjani, če bi se ne zavedali važnosti vprašanja duhovniških poklicev in če bi v ta namen ne napravili svoje dolžnosti. Zato naj nas nedelja Dobrega Pastirja najde vse pri molitvi za poklice. A ne samo v nedeljo, moliti moramo pogosto, posebno še pred prvimi petki, da nam Bog pošlje dosti in dobrih duhovnikov.



In bo ena čreda in en pastir. V času po 2. vatikanskem zboru si mora vsakdo od nas prizadevati, da bo vreden član Kristusove črede. Spoved v velikonočnem času nam bo pomagala, da se bo to zgodilo

Tisočletnica pokristjanjenja Poljske v znamenju nasprotovanja

S tisočletnico pokristjanjenja Poljske sovpadajo 1000-letnica ustanovitve poljske države. Razumljivo zato, da skuša brezbožni poljski režim na vse kriplje postaviti v ospredje le tisočletnico države in ovira na vse načine verne Poljake v nameri, da bi organizirali čim lepše verske proslave. Prepovedane so vse večje verske svečanosti izven cerkva in cerkvenih prostorov, kjer pa so, se verske svečanosti vršijo navadno istočasno kot državne.

Tujim cerkvenim dostojanstvenikom je bil, kot smo že zadnjič poročali, prepovedan vstop na ozemlje Poljske. O papeževem romanju seveda ni več govora. V Gnjeznu, kjer je bila ustanovljena prva škofija na Poljskem, so vsak teden velike verske svečanosti, toda istočasno so na sporedu tudi velikanske vojaške parade. Mesto samo je preplavljeno od vojaških patrolj in je pod strogim policijskim nadzorom. Nihče ne sme v mesto ne iz mesta brez posebnega dovoljenja in najstrožje kontrole.

Smrtna nesreča iraškega predsednika Arefa

Prejšnji teden, 14. aprila se je s helikopterjem smrtno ponesrečil predsednik iraške države maršal Abdel Salam Aref. Kasnejša preiskava je ugotovila, da je nesrečo zakrivil pilot helikopterja, ki je zgubil oblast nad letalom, ko je le-to zašlo v peščeno nevihto.

Naslednji ga je njegov brat general Abdel Rahman Aref, ki bo ostal na predsedniškem mestu do prihodnjih volitev, katere naj bi bile najkasneje čez leto dni. Novi predsednik se je uveljavil zlasti lansko leto, ko je zatrl upor predsednika vlade Razaka, hkrati pa se je pokazal dostopnega za kurdske vprašanje, ki je za Irak vsa leta državnega obstoja najbolj kočljiva zadeva. Vse dosedanje vlade v Iraku so namreč od sedaj nasprotovale, da bi se Kurdom podelila avtonomija v okviru iraške države.

Kurdi so ponosen narod petih milijonov, ki pa živijo razdeljeni na več držav: Turčijo, Sirijo, Perzijo in Irak. Samo v Iraku jih je nad milijon. Njihov voditelj Mustafa el Barzani že dolgo vrsto let vodi upor zoper iraške nasilnike in to z dokaj uspeha. Novi predsednik države general Aref je sedaj izjavil, da bo skušal Kurdom dati avtonomijo. Ta izjava je nagnila uporniškega voditelja El Barzanija, da je odredil, naj se za en mesec

prenehajo boji. Bodočnost bo pokazala, ali bo ta mučen narod končno le prišel do pravic, ki mu po božjem in naravnem pravu gre. Naj še to omenimo, da so zmogovite sile po prvi svetovni vojni imele namen, ustvariti samostojno državo Kurdistan, pa so kasneje iz političnega kristoljublja to kakem požaru. Veliko ustvarile žarišče nemirov, ki je še danes aktivno in škodljivo za sožitje držav na Bližnjem Vzhodu.

Viharna plovba ladje „Michelangelo“

V soboto, 16. aprila je italijanska admiralna ladja »Michelangelo«, ki je odplula iz Genove proti New Yorku 7. aprila, srečno prispela v newyorško luko, dasi z veliko zamudo. Na krovu je zastava z žalnimi trakom na pol droga naznanjala, da je bila ladja šla skozi silne viharje, ki so zahtevali tri smrtno žrtve in enajst ranjenih. Na ladji samj pa je bilo razdejano kakor po kakem požaru. Veliko odprtino v ladijskem trupu je pokrivala bela rjuha, številne kabine prvega razreda, ki so bile neposredno za to odprtino, so kazale popolno uničenje, šipe so bile razbite, železje skrivljeno, pohištvo in posoda v razbitinah.

To vse je ladji velikanki prizadejal silni vihar; ki je divjal na Atlantiku že na večer velikonočnega ponedeljka in nato od ure do ure naraščal, dokler ni dosegel viška v sredo, 13. aprila. Ogromni valovi, do 15 m visoki, so se poglajali v ladjo in jo premetavali kot igračo. Pozneje so strokovnjaki ugotovili, da bi malokatera druga ladja zdržala tako silne sunke valov kakor jih je zdržala »Michelangelo«.

Kapitan Soletti, ki je bil na svoji tri sto petinšestdeseti in doslej najhujši vožnji, je izjavil, da so se potniki zelo disciplinirano vedli pri tej nezgodi; pa tudi potniki so se zelo pohvalno izrazili o kapitanu in moštvi, ki je vse naredilo, da je spet vzpostavilo red in rešilo premmnoge iz mučnih položajev.

VZORČNI VELESEJEM V MILANU

Dne 14. aprila so se odprla vrata 44. milanskega velesejmu; letos bo trajal nekaj časa manj in sicer le dvajset na-

Avstrija ima vlado ene stranke

Po dvajsetih letih koalicije med ljudsko stranko in avstrijskimi socialisti se je sedaj prvič zgodilo, da je socialistična stranka prešla v opozicijo, ker ni bila pripravljena sprejeti pogojev ljudske stranke, ki je 6. marca izšla zmogovita iz volitev in dobila absolutno večino 85 poslanskih sedežev.

Novo vlado je sestavil dosedanji kancler dr. Jožef Klaus. Zunanje ministrstvo, ki ga je vodil dr. Klaus izjavil, da se zaveda zgodovinske važnosti dejstva, da prevzema oblast ena sama stranka, je pa bivši zunanji minister dr. Krejsky napovedal, da bodo avstrijski socialisti v bodoče strogo nadzorovali vlado in prebivalstvo obveščali, kaj bi se dalo v državi bolje storiti.

Nova vlada je že prisegla pred avstrijskim državnim poglavarjem Jonasom. Medtem ko je dr. Klaus izjavil, da se zaveda zgodovinske važnosti dejstva, da prevzema oblast ena sama stranka, je pa bivši zunanji minister dr. Krejsky napovedal, da bodo avstrijski socialisti v bodoče strogo nadzorovali vlado in prebivalstvo obveščali, kaj bi se dalo v državi bolje storiti.

Posledica slavke bolniškega osebjia

Ceravno plačujejo zavarovalnici vsak mesec precejšnjo vsoto zavarovalnici bolniške blagajne, so v nekaterih ozirih na slabšem kakor pa zavarovalnici onstran železne zavese. Zdravniki jih z nejevoljo zdravijo, kajti za vse svoje usluge prejemaajo zelo slabo in nezadostno nagrado. Zato so bile zadnje čase stavke zdravnikov, vključenih v bolniško blagajno, na dnevnem redu. Prišlo je tako daleč, da bodo od 18. aprila dalje zdravniki zahtevali od svojih klientov takojšnje plačilo po tarifah, kar bo spravilo zavarovalnice v velike težave in nevažnost. Zdravniki prosijo, naj bi specialne zdravniške preglede skrčili na najnujnejše.

Osebe, ki so bolne doma ali v bolnišnicah in imajo pravico do dnevnih doklade, morajo v teku treh dni javiti bolezen z vsemi potrebnimi podatki krajevni sekciji, ki bo tudi izplačala stroške za zdravljenje kakor to že dela ustanova ENPAS.

mesto običajnih 16 dni. Zaprli ga bodo dne 25. aprila.

Odprtju je prisostvoval minister za industrijo in trgovino Andreotti poleg zastopnikov vseh držav zastopanih na velesejmu ter drugih visokih osebnosti.

Na površini 400.000 kv. metrov razstavlja 14.000 udeležencev iz 87 držav, ki zavzemajo 126 blagovnih skupin. Na velesejmskem prostoru je tudi devet velikih dvoran za kongrese in seje, ki so važni za razmah velesejma. Družba za električno energijo je zastopana s posebno razstavo, ki je še posebej zanimiva in ena najpomembnejših na velesejmu.

VELESEJEM TUDI V ZAGREBU

Zagrebski velesejmi imajo za seboj že bogato tradicijo. Letošnji je sedemdeseti. Odprli so ga dva dni za milanskim, dne 16. aprila pod naslovom »Zagrebski pomladni velesejem«. Jeseni je nato še eden in sicer vedno v septembru. Poleg domačih razstavljalcev je prisotnih še 20 drugih iz tujih držav. Tudi Italija je častno zastopana, zlasti predel iz obmejnega pasa, saj je navzočih kar 14 razstavljalcev iz Trsta, Vidma, Gorice in drugih krajev. Gorico predstavlja podjetje Kerševan s številnimi stroji, gospodinjstskimi aparati, televizorji in podobnim.

Zapozneli duhovski poklici

Vatikanski državni tajnik kard. Cicognani, je nedavno podelil v baziliki sv. Pavla izven obzidja v Rimu duhovniško posvečenje desetim gojencem zavoda Beda za pozne poklice. Novi duhovniki, ki so stari od 29 do 64 let so doma iz ZDA, Avstralije in Vel. Britanije.

Nashe naloge v zadevi Slomškove beatifikacije

Delo za poveljanje škofa Slomška pred vesoljno Cerkvijo z božjo pomočjo napreduje. Naj nas to navdaja s pogumom, da se bomo z vedno večjim zaupanjem zatekali k svetniškemu škofu Slomšku za pomoč v življenjskih potrebah.

Radj opravljajmo devetdnevno v čast božjemu služabniku Slomšku. Na novi podobici, ki so jo izdali v Rimu, je kratko navodilo o devetdnevni z molitvijo za beatifikacijo. Poleg tega je na podobici v zgoščenih besedah tudi vsa velika življenjska dejavnost škofa Slomška.

Da, če hočemo Slomška častiti zares z neomajnim zaupanjem, ga moramo poprej dobro poznati. Edino tako bomo mogli razumeti globoko misel sodobnega zgodovinarja ob koncu podobice, ki je tako pomembna za naš mali narod: v prvem svetniku bo naš narod dosegel svojo zrelost v Cerkvi, v svetniku Slomška pa bo slovenska Cerkve, katere oče je Slomšek, dobila svojo posvetitev!

Ta trditve čudovito nakazuje važnost Slomškove beatifikacije za vsakega sina našega — čeprav majhnega — naroda. Pred Bogom namreč ni razlike med velikimi in majhnimi.

Treba je veliko moliti, poudarjam: moliti več kakor do sedaj! Molimo vsak dan z otroki v družini, molimo za Slomškovo beatifikacijo skupno v cerkvi!

SLOMSEK RAD POMAGA

Ko prosimo za posebno uslišanje v boleznih ali nesreči, prosimo Boga na Slomškovo priprošnjo! Ne dodajamo imen raznih svetnikov, priporočajmo se zaupno le Slomšku. Samo tako bomo v primeru uslišanja lahko z gotovostjo potrdili, da nas je Bog uslišal na Slomškovo priprošnjo. In s tem bomo Slomšku pomagali do časti oltarja.

Božji služabnik Slomšek je že dokazal, da njegova priprošnja pri Bogu nekaj zaleže. Do sedaj imamo dva večja primera uslišanj, kjer je slo za življenje in ste o njih mogli brati v »Slomškovem listu«.

Poleg teh pa je cela vrsta uslišanj v vsakdanjih potrebah in posebno v družinskih težavah.

Svoje zaupanje v Slomškovo pomoč povečajmo z branjem njegovih življenjskih spisov. Najboljši življenjski spis, ki je trenutno na razpolago, je knjiga prelata dr. Kovačiča: »A. M. Slomšek, služabnik božji«. Ponatisnilo jo je Baragovo misijonistično v Buenos Airesu. Če se nam ta knjiga zdi predolga, pa berimo vsaj Hrasteljevo knjižico »Škof Slomšek«, ki je izšla lansko leto med salezijanskimi knjižicami.

POTREBNA JE TUDI GMTNA POMOC

Sodelovanje in odgovornost pri tem, da bo Slomšek čimprej dosegel čast oltarja, pa pokažimo od časa do časa tudi z darovi. Škof dr. Držičnik je pred nekaj leti takole zapisal ameriškim Slovencem: »Znanje vam je, da so s procesom za pristetje k blaženim in svetnikom združeni veliki stroški; proces v Rimu zahteva celo vrsto ljudi, ki morajo sodelovati in jim je za njihovo delo treba dati zasluženno plačilo.«

Razen drugih sodelujejo pri procesih predvsem: profesorji, zdravniki, odvetniki, sodniki, in številni uradniki. Vsota, s katero trenutno razpolaga »Slomškov sklad«, je le neznamen odstopke celotne vsote, ki je potrebna samo za beatifikacijo.

Bog povrni za vse darove do sedaj. Podpirajte še naprej »Slomškov list«. Z enkrat ga tiskamo v nakladi 13.000 izvodov, ki gredo vsi v zamejstvo in med naše izseljence. List nima cene, ker pride k vam kot prijatelj, da vam prinese novice o postopku in še kaj. Sprejmite ga kot takega in ga dajte prebrati tudi vašim znancem. Za uslugo pa mu dajte primerno nagrado v zavesti, da je Slomškovo poveljanje pred vesoljno Cerkvijo — kakor tudi poveljanje škofa Barage in p. Vendelina Vošnjaka — zadeva vsakega sina našega majhnega naroda; da, ponos vsakogar doma in po svetu!

Dr. Franc Šegula, Rim

Pisatelj Janez Jalen je umrl

V torek, 12. aprila na večer je umrl malo pred dopolnitvijo petinsedemdesetega leta duhovnik Janez Jalen, pisatelj Ovčarja Marka, Bobrov, Cvetkove Cilke, Troja brez zvoncev in drugih povesti.

Rojen je bil na Rodinah pri Zirovnici, kot duhovnik je služboval po več župnijah ljubljanske nadškofije in bil vmes katehet v Ljubljani, zadnja leta svojega življenja pa je prebil kot župnik pri »Mariji udarjeni« na Ljubnem v bližini Brezij, kjer ga je sedaj smrt rešila betežnosti, ki je prišla nadenj s kapjo, katera ga je pred mesecjem zadel.

Jalen je bil eden najbolj plodovitih, znanih in branih pripovednikov katoliškega kulturnega kroga zadnjih desetletij, res ljudski pisatelj, ves preprost, pa istočasno tako domač in iskren, da ga je vzljubil vsakdo, ki je prebral le eno njegovih del. Bil je z vsem srcem navezan na Gorenjsko in njene lepote. Iz njegovih spisov je žarela ljubezen do narave, do cvetočega vresja, do življenja v planinah, kjer je doma mir, preprostost in lepota.

Gore so ga vedno privlačevale. V zgodovino slovenskega alpinizma bo šel ne navaden vzpon po Triglavski steni: ženin, nevesta in duhovnik Jalen so po njej dosegli triglavski vrh in tam pri Aljaževem stolpu ju je nato pokojni pisatelj zvezal za vse življenje.

Kot mož peresa je pisal v Dom in svet, v Mladiko in razno dnevno časopisje, kot dramatik je napisal trilogijo ljudskih iger

(Dom, Srenja, Bratje: 1923, 1924 in 1931) ter dramo »Grobovi« (1936), kot pripovednik pa predvsem povesti Ovčar Marko (1929), Cvetkova Cilka (1938), Trop brez zvoncev (1941), Ograd ter trilogijo iz prazgodovine ljubljanskega barja (1942-1943) ter zbirko novel Previsi (1940).

Po klenosti jezika, izraziti povedni naradjenosti in slogovni usmerjenosti je bil Janez Jalen realist Finžgarjeva kova. Neveljivo je obdeloval našo zemljo in rod ter z njima povezana, moralna in socialna vprašanja. Umele je vliht svojo ljubezen do narave, gorenjsko planšarsko in lovsko čud ter zgodovinsko preteklost oživljajočo domišljijo v epske podobe, ki so zlasti v »Ovčarju Marku« ter v »Tropu brez zvoncev« ustvarile slovensko inčasno alpske povesti. Podobe kot: drobna simca obleži po toči z razbito glavico sred nezmerne gorskega sveta; mesec obsije izpraznjeno orlovsko gnezdo v previsni steni; zaljubljeni pastir si pri plezanju za očnico nareže podplate, da ga strjena kri obdrži na gladki skali, — vse to ostane bralcu dolgo v spominu in so hkrati hvalnica in žalostinka v življenju. To idilično kruto poezijo boja za obstoj je pa Jalen do kraja razvil šele v drugi svojih pisateljskih iznajdb, v »Bobrih«. Na podlagi arheološkega in zgodovinskega znanja, poznavanja sedanje barjanske pokrajine in presenetljivo doslednega družbenega razvoja je zasnoval vzpon, vrh in propad mostiščarja-individualista.

Italija na prvem mestu glede rakastih obolenj

Iz statistike znanstvenikov in zdravnikov, ki proučujejo rakasta obolenja je razvidno, da je Italija glede raka na prvem mestu. Prvenstvo v državi pa nosita Ligurija in Julijska Benečija. Leta 1964 je zahtevala ta bolezen v Italiji 85.000 smrtnih žrtev. V desetih letih se je število smrtnih primerov dvignilo za 26.000. Računajo, da je trenutno v Italiji 300.000 oseb bolnih na raku.

Na konferenci zdravnikov v Milanu je prof. Leonardo Santi, eden glavnih znanstvenikov in raziskovalcev te bolezni izjavil, da bi bili tudi v Italiji potrebni obvezni splošni pregledi kakor v ZDA. V Združenih državah je namreč v zadnjih letih odstotek rakastih obolenj in smrti za 50 odstotkov manjši kakor pa prej, ko pregledi še niso bili obvezni. Znano je namreč, da je rak v začetni fazi popolnoma neopazen in neboleč.

Bodoči svetovni kongres za katoliški tisk

Osmi svetovni kongres za katoliški tisk bo leta 1968 v Berlinu. Na njem bodo obravnavali različne probleme, ki se tičejo izvedbe koncilskega odloka o sredstvih društvenega obveščanja. V pripravo na ta kongres so ustanovili v Nemčiji odbor, ki bo deloval v tesnem stiku z mednarodno zvezo za katoliški tisk.

DVA PASIJONA V GORICI

Slovensko gledališče v Trstu je zadnjo soboto in nedeljo gostovalo v Katoliškem domu v Gorici z dvema pasijonom. Prvi nosi naslov Vinska žalostna z alelujo, drugi pa Pasijon.

Prvi — avtor Mirko Mahnič ga imenuje »simfonična igra« — sodi v ciklus iger, napisanih po motivih slovenske ljudske pesmi (sedem večerov), imenovanih Slovenski oziroma Kranjski teater. Gre za izvorno in posrečeno misel, najti v slovenski motiviki elemente, ki so slovenskega človeka skozi stoletja klesali v njegovo današnjo podobo, iz teh elementov ustvariti notranjo napetost in jih prenesti na oder v izvorni besedi in moderni obliki.

Vinska žalostna z alelujo ima štiri dele. V prvem, zelo bridkem delu, prevzame osem moških misel na smrt. So to Fant, Starec, Romar, Berač, dva Soldata in dva Kmeta. Zaradi smrti je svet brez vednega veselja. Z drugim delom, noro veseljem, nastopi Kurent z vabilom k veselju brez ograda. Temu se nastopajoči predajo do konca, a na koncu so še bolj kot prej postali »ljudje v stiski«. V tretjem delu (andante) pride mimo trpeči Kristus s Križem. Spoznajo, da so se opili, in pa, da ima tudi trpljenje svoj smisel. Odpravijo se na spokorniško romanje, na trdo pot življenja, ki jo mora vsak sam obhoditi. V četrtem delu, radostnem, prinesejo angelci in Marija tri kaplje Jezusove krvi. Romarji pijejo od tega sladkega vinca. Sam Kristus jim potem naznani resnico Velikega petka in Velike nedelje: trpljenje sicer jemlje na nižji ravni, a vrača mnogo več na višji. Šele to spoznanje je resnično, vir mirnega veselja.

Miselno je igra pravilna: od spoznanja pogojnosti življenja, po župančičevskem »predaj se vetrom, naj gre, kamor hoče«, do spoznanja praznosti stvari in sprejetja življenja na višji ravni. Teatrsko je graditev prijetna: od velike bridkosti do norega veselja (dotik obeh skrajnosti), pa preko resnosti v veličastnost. Prehajajoče razpoložensko ozračje daje simfoniji barvitost.

Pasijon prirejen po starem škofjeloškem pasijonu, skuša s najbolj enostavnimi in samo potrebnimi elementi zgraditi Kristusovo dramo. S tremi kapucini je vokvirjen v škofjeloški prostor. V skladnih enotah, ki so usmerjene predvsem v medsebojno napetost sil, doživimo boj med dobrim in zlom.

Uporabljanje ljudskih tipov (osem moških v prvi, papež, škof, kralj in kmet v drugi igri) močno spominja na Calderonov Veliki oder sveta. Ali ne kaže oboje na isti vir: krščanski srednjeveški misterij? Oboje del dela v celoti vtis, kot bi gledali panjske končnice pri naših čebeljakih ali pa stare svete podobe po naših cerkvah. K temu pomagajo še rekviziti: gloriole apostolov in angelov, velikanski kelih, kladivo in petelin.

Avtorju, ki je tudi režiser, je treba priznati odlično režijo. Taka kot je, prenese najbolj zahtevno kritiko. Verjetno je prav v režiji ključ uspeha, kajti besedilo samo — zlasti prvo — bi moglo ostati v

neveščih rokah mrtva točka. Zna ustvarjati atmosfero, od ene skrajnosti do druge, razporeja skupine po odru in jih stalno premika v smiselni smeri, igralce spravljaja iz stoje v poklek, sedenje ali prav na tla, prazni in polni oder, kot narekuje zgradba drame.

Tu gre omeniti dve zanimivosti. Najprej to, da dela režiser rad z igralci na tleh: kako samo po sebi umevno razveže po grehu Adama in Evo iz stoje na tla, kako razgiblje Dušo, ki večino svoje vloge itak odigra na tleh; zadnja večerja se odigra na tleh; vinskim bratcem so tla hvaležen rekvizit. Drugo pa je igra molka in smeja. Pri pasijonu se za to, da Kristusa izdajo, zberejo igralci na srednji del odra, samo živahno nerazumljivo šepetajo, pa se med divjim ženskim smehom spet razlete. S tem se je v filmskem jeziku odigral prizor nasprotne igre in sceno je pokrilo temno občetje. Smeh cipe, smeh hudiča (ne mefista, ampak našega parklja), smeh I. bičarja, smeh smrti — vsak po svoje ustvarja prešernost ali zlobo, surovost ali neko ujedljivo histeričnost.

Se nekaj je treba poudariti: prelepe obleke Alenke Bartlove, tako po barvi — vse različne, lepe, ustvarjajoče prijetno podobo — kot po obliki (Kajfasovo pokrivalo, Magdalenino bogastvo gub, Simona iz Cirene iz dolge srajce in ozkih hlač sestavljeno obleko, Kristusovo razcefrano tuniko, Marijino krono, peruti angelov). Gre za fin okus in bogato domišljijo.

Omeniti bi bilo treba igro posameznih igralcev, npr. v Pasijonu Kristusa, Dušo in Smrt ali v Vinski žalostni Kurenta, Berača, Romarja, Starca, Marijo, da naštejemo samo nekatere. Posebej bi bilo vredno govoriti o glasbenih vložkih, o razsvetljavi, pa o simfoničnem vidiku Vinske žalostne (monotonno pripovedovanje v spokorni procesiji).

Škoda, da je bilo gledalcev bolj malo. V soboto zvečer bi se slaba udeležba dala opravičiti z veliko nevihto, ki je divjala nad mestom. Čudno pa je, zakaj obisk tudi v nedeljo ni bil povsem zadovoljiv, čeprav smo zelo veseli, da sta se v ne-

deljo udeležila predstave dva avtobusa naših ljudi iz Slovenske Benečije. Take predstave mora videti tudi po večkrat čim večji krog ljudi in je treba v bodoče vse storiti, da bodo zajele res vse, ki se še čutijo Slovence.

Pa še ena misel: kakor imamo narodne pesmi zbrane v Štrekljevi zbirki in kakor imamo narodne melodije in plese in navade zbrane po knjigah, tako bi morali to novo vrsto našega narodnega blaga imeti shranjeno na filmskih in glasovnih trakovih. Besedilo samo shraniti je premalo. Režija je tu bistvena. Kaj bi ne bilo mogoče teh stvari filmati (lahko na 11-milimetrski trak), glas pa sneti na magnetofon in to poslati med vse naše ljudi, ki so žejni slovenstva: v Slovenijo, če seveda ne motijo oblasti naše narodne vrednote, med Slovence za mejo in med Slovence po svetu? S tem bi storili veliko narodno kulturno delo.

Br. - iz - A.

Opomba uredništva: K poročilu našega sodelavca želimo dodati samo besedo našemu goriškemu občinstvu. Pasijon se je ponovil dvakrat, v soboto zvečer in v nedeljo popoldne. Bilo je to umetniško doživetje, ki ga more nuditi samo Slovensko gledališče iz Trsta in to samo v Kulturnem domu v Trstu in v Katoliškem domu v Gorici. Bila je to pristna slovenska umetnina, ki ji ne najdeš enake na svetu. Predstave so se zaključile in se ne bodo več ponovile. Torej ne bo več priložnosti, da bi jih kje drugje videli. Kljub temu tako skromen obisk posebno goriških meščanov in naše slovenske inteligence ter naših dijakov. Tako edinstveno priliko, ki je nismo še imeli v Gorici in je ne bomo več imeli, so zamudili. Zakaj? Zaradi slabega vremena v soboto? Zaradi lepega vremena v nedeljo? »Kdor govori kaj ne ve, on vreme hvali ali toži« (Prešeren). Podoba je, da so naši meščani, posebno še naša tako zvana inteligenca, neobčutiljivi za kulturne vrednote. Preprosto ljudstvo iz Benečije jih stavi v sramoto, tudi tiste, ki pišejo in govorijo o kulturni enotnosti zamejskih Slovencev, potem pa sabotirajo take pristno slovenske predstave v Katoliškem domu.

Draga bomba

Okoli sto španskih in tujih novinarjev si je na velikih petek, 9. aprila ogledalo na krovu ameriške križarke »Albany« zloglasno vodikovo bombo, ki je padla v morje 17. januarja letos, ko sta nad južno Španijo pri kraju Palomares trčili v zraku dve ameriški letali. Eno je bil ameriški strateški bombnik, ki je bil na običajnem varnostnem poletu in je nosil zato s seboj tovar jedrskih vodikovih bomb. Ob trčenju so padle iz letala vse štiri bombe: tri so takoj spravili na varno, ker so jih pobrali na zemlji, četrta pa je padla v globoko morje. Našli so jo le s težavo in po dolgem iskanju, in ko so jo hoteli že dvigniti in so jo imeli pri-

trjeno na železne verige, je bomba zdrknila s podvodne police še niže, v globino 800 metrov. Potrebni so bili novi napori za njen dvig, ki so bili končno kronani z uspehom. Pri tem iskanju je sodelovalo tri tisoč vojakov ter bilo udeleženih 16

Širite »Katoliški glas«

različnih ladij in dve podmornici. Vsaka vodikova bomba je draga že sama po sebi. Najdena bomba pa je postala sedaj še bolj draga: za njen dvig iz morskih globin so potrošili sto milijonov dolarjev.



Vatikanske znamke za 1000-letnico pokristjanjenja Poljske

Vatikanske pošte bodo izdale 3. maja vrsto spominskih znamk ob 1000-letnici pokristjanjenja Poljske. Na znamkah bodo upodobljeni kralj Mieszko I., sv. Dala-bert, sv. Stanislav, božja služabnica kraljica Hedviga, čenstohovska Mati božja in papež Pavel VI., ko se razgovarja z nekaterimi predstavniki poljskega naroda.

Razstava cerkvenega stavbarstva

Na Dunaju so odprli mednarodno razstavo za cerkveno arhitekturo. Na razstavi, ki bo odprta do 30. aprila, je prikazan v risbah, reliefih in velikih skicah zgodovinski razvoj cerkvenega stavbarstva. Dalje je razstavljen različni stavbni material za gradnjo cerkva. Razstava prikaže tudi nove smernice, ki jih je dal cerkveni arhitekturi II. vatiškanski koncil.

Kongres krščanskih podjetnikov

V Bordeauxu, na Francoskem so zaključili kongres lastnikov in voditeljev francoskih podjetij. Popoldne so se kongresisti udeležili sv. maše, ki jo je daroval kard. Richaud v stolnici tega mesta. Po evangeliju je kardinal poudaril vlogo krščanskega podjetnika v sedanjem svetu. Naslov »krščanski podjetnik«, tako je dejal nadškof iz Bordeauxa, ni počastitev, ampak predstavlja moralno obveznost. Potem ko je poudaril nauk Cerkve, da je treba spoštovati moralno obveznost razgovora z uslužbenci, je kard. Richaud zaključil: »Dolžni ste, da vodite svoja podjetja tako, da bodo odgovarjala božji zamisli!« Zaključne seje se je udeležil tudi francoski minister za socialne zadeve, ki je v svojem govoru poudaril potrebo urejenega ravnovesja med zasebnimi in kolektivnimi zahtevami gospodarstva pri dosegu večjega skupnega dobra.

Lastništvo božjega groba

V kratkem bodo ustanovili v Jeruzalemu mešano komisijo za revizijo lastništva posameznih verstev glede cerkve božjega groba. Trenutno so pravice do lastništva tega svetišča deležni grško-pravoslavni, latinski, sirski, armenski, koptski in etiopski verniki. Tudi je predvidena splošna obnova bazilike, za kar je že določen kredit. Za dosedo prijateljskega ozračja med posameznimi verstvi si je pridobil posebnih zaslug bogoslovni zavod sv. Ane, ki ga vodijo beli menihi.

Nova ekumenska revija

Meseca maja bo izšla v Londonu prva številka nove ekumenske revije »Sundays«. Revijo bodo vodili anglikanski pastor, katoliški duhovnik in član Sveta Cerkva. Krtačne odtise za prvo številko so že predložili kard. Heenanu, canterburyjskemu nadškofu dr. Ramseyu in anglikanskemu škofu v Londonu.

Nabirka za lačne v Indiji se nadaljuje

Vatikanski list L'Osservatore Romano nadaljuje nabirko za lačne v Indiji. Nabirka je v preteklem tednu preseгла 4 milijarde. Dne 14. aprila navaja list vsoto 4.031.000.000 lir.

Katoličani v Južni Afriki

Število katoličanov v Južnoafriški republiki se je v obdobju od leta 1964 do 1965 povečalo za 51.126 oseb. Katoličanov je sedaj v tej deželi 1.153.617.

Škofje in laiki v Rim

Tretji svetovni kongres laičnega apostolata bo v Rimu od 11. do 18. oktobra 1967. V istem času se bo v Rimu vršila tudi prva škofijska sinoda. Tako se bodo istočasno sešli v Rimu škofje in laiki iz vsega sveta.

Dr. Janez Jenko pri sv. očetu

Vatikanski list L'Osservatore Romano poroča, da je v četrtek, 14. aprila sv. oče sprejel v privatni avdienci upravitelja za Slovensko Primorje g. škofa dr. Janeza Jenka.

Skrb za slepe otroke v Tanzaniji

Na željo vlade v Tanzaniji so se misijonarji družbe Maryknoll, ki deluje v škofiji Shinyanga, posvetili vzgoji in izobrazbi slepih otrok. S fondi, ki so jih dale na razpolago različne organizacije, so redovniki pričeli graditi zavod za specializacijo učiteljev, ki se bodo bavili z vključitvijo slepih otrok v redne šole. Po uradnih statistikah je v Tanzaniji nad 7.000 šoloobveznih slepih otrok.

Prvi mednarodni kongres za teologijo

Od 26. septembra do 1. oktobra bo v Rimu prvi mednarodni kongres za teologijo po II. vatiškanskem koncilu. Za sodelovanje so povabili 70 strokovnjakov, ki pripadajo različnim teološkim šolam.

Komu in čemu to koristi?

Zelo smo se začudili, ko smo 14. aprila brali v »Primorskem dnevniku« vljuden napad na Slovensko katoliško skupnost in »Katoliški glas« v zvezi s člankom »Slovenski katoličani in politika« (K. g. 7. 4. 1966), dasi v članku ni besedice zoper »Primorskega« in tiste, ki jih zagovarja.

Komu ta napad koristi in komu služi? Mar komu ni prav, če slovenski katoličani v Italiji pravijo, da želijo biti priotni tudi v politiki? Bo morda »Primorski« opustil svoje (glede slov. manjšinskih in naftovodnih zadev) razmeroma nepristransko stališče, ker se bližajo jesenske volitve? Kako si zamišlja obrambo novih črtev naftovoda?

Naš odgovor na vprašanje »Primorskega« je zelo jasen: ko bo »Primorski« prebral konzorcijski, da objavi pogodbo z dne 7. 2. 1966 z vsemi prilogami, bomo tudi mi zahtevali objavo odborove pogodbe.

Zdaj pa so na vrsti bolj važna in nujna vprašanja glede naftovoda, ki bi jih morali vsi Slovenci enotno in odločno reševati. Želimo, da zavzame »Primorski« svoje stališče in postavi prizadetim morebitna vprašanja glede težav, ki jih bomo omenili.

Pravilen primer postavlja »Gospodarstvo« (15. 4. 1966) v članku »Naftovod zahteva nove žrtve!« Kaj vse so storile občinske in druge krajevne uprave v Avstriji, da so izsilile od iste petrolejske družbe nele pravično odškodnino za poameznike (in to samo za najem prorator, po katerem teče cev) ampak tudi posebno odškodnino za skupnost, po kateri ozemlju teče trasa! In pri nas?

Ponavljamo, kako je glavna težava nastala že v začetku, ko je dolinski komunistični župan kljub nasprotnemu pozivu Slovenske skupnosti podpisal znano dovoljenje, svedel je sklical novo izvoljeni občinski svet. Doberdovski župan je ravnal drugače in je tudi »vladni funkcionar!« To županovo dovoljenje predstavlja nekakšen izvirni greh za vse, kar se je

pozneje zgodilo. On in dolinski občinski odbor sta tudi kasneje odklanjala nove pobude in resolucije Slovenske skupnosti, s katerimi bi lahko dosegli enotno nastopanje in bi ne bili potrebni dve organizaciji za obrambo razlaščenec. Zaradi te politike je bil razbit skupen nastop. Ali je to prav?

Druga velika težava je tista klavzula konzorcijske pogodbe z dne 7. 2. 1966 (tako vsaj trdi ena stranka, ki jo je podpisala), s katero so vezane tudi cene za tiste lastnike zemljišč drugega lotta, ki niso člani konzorcija. Ker je bil ta dogovor sklenjen v času, ko ni bilo razlastitvenih odlokov za drugi lotto, pomenijo njegove cene prostovoljno sprejete cene. In posledice? Če danes lastniki zemljišč iz drugega, pa tudi tretjega lotta vložijo tožbe za višje cene, jih bodo težko dobili, ker se bodo uradni sodni cenilci pač ravnali po prostovoljno sklenjenih cenah v konzorcijski pogodbi. Glede tretjega lotta naj še omenimo, da je dolinski socialistični podžupan na seji občinskega sveta izjavil, da ta zemljišča ne bodo razlaščena, zdaj pa prihajajo razlastitve. Kako to?

To so pekoča vprašanja! Ljudi zanima, kako bodo plačana zemljišča za drugi in tretji lotto, kdo je otežkočil položaj in kdo jim bo pomagal! Z zaupanjem pričakujemo, da bo »Primorski« objektivno poročal tudi o gori omenjenih težavah (pregodnji podpis dovoljenja, politika dolinskega občinskega odbora, ali res obstaja omejena klavzula v sporazumu za drugi seznam itd.) ter zavzel svoje stališče do njih. Tvorina kritika je zdravilna, če vodi do svojega namena. In kakor je naredila Slovenska skupnost v dolinski občini s svojo resolucijo, tako tudi mi iskreno pozivamo k enotnemu nastopu in skupni borbi vse prizadete od razlaščenec do njihovih organizacij, političnih strank in slovenskih časopisov. Kdor se bo svoji dolžnosti izognil, bo — čeprav morda ne hote — koristil tujemu velekapitalu na škodo razlaščenih Slovencev.



TRŽAŠKE NOVICE

Bazovica

Slomškov dom je bil v zimski sezoni zelo delaven. Priredil je mnogo zabave mlajšim in starejšim, ob koncu leta in zlasti v pustnem času. Poleg zabav so se vršili v Slomškovem domu prosvetni večeri z najrazličnejšo tvarino.

Prof. Edi Košuta je predaval materam o duševnem stanju otroka od rojstva do pubertete in o pravilnem postopanju staršev v tej dobi. Večera, ki je bil prirejen kot roditeljski sestanek, se je udeležil tudi ravnatelj openske enotne šole, ing. Sosič.

V marcu je Slomškov dom povabil vaščane na filmski večer, kjer je bil predvajan švedski film Ingmarja Bergmana »Kakor v zrcalu«. Večera so se udeležili in pri debati sodelovali prof. Vinko Beličič z gospo, prof. Artač in prof. Edi Košuta.

Sledili so večeri o Indiji (predavatelj g. Vinko Zaletel iz Koroške), o naših planinah (dr. Rafko Dolhar), o pomenu športa za mladino (prof. B. Pavletič).

Na velikonočne praznike so se naši mladi pripravili z dvema večeroma, na katerih sta predavala ga. Beličičeva in pa msgr. J. Jamnik.

Lepo je bil izveden materinski dan, na katerem je sodelovala šolska mladina. Materam je govoril naš prijatelj prof. dr. Maks Sah.

Mladina Slomškovega doma je tudi letos kakor lansko leto mnogo prispevala k lepi izvedbi vaše pustne maškarade in kar dveh pustnih večerij. Naj omenimo, da so se šolarji omejili na zelo skromno večerjo, da so mogli darovati lepo vsoto nabranega pustnega pobira lačnim v Indiji.

Lepa pomlad je mladino izvalila na prosto. Zato smo čutili potrebo, da postavimo naš mladini igrišče za košarko in odbojko. Lotili smo se dela in upamo, da bomo v maju mogli že otvoriti igrišče, ki bo sveda zgrajeno po vseh predpisih in kolavdirano tudi za večerno treniranje in tekme.

»Zarja«. V naši vasi se ljubitelji športa že veliko let zbirajo v športnem društvu »Zarja«, ki najraje goji nogomet in je bilo zelo delavno v predvojni dobi. Več mesecev se športniki zbirajo in preučujejo vse možnosti, da bi šport v naši vasi poživili in da bi potegnili okoli sebe čim več vaščanov in tudi ljubiteljev športa iz sosednjih vasi v fari. Dne 15. aprila so imeli v gostilni »Pri pošti« občni zbor in se

odločili za resno delo, ki bo sveda terjalo mnogo žrtev, vztrajnost in poguma.

Ce bo znalo gojiti čist šport brez političnih primesi in bo člane poplemutila želja po osebnem izpopolnjevanju, bo športno društvo Zarja gotovo doseglo svoj namen in našlo podporo vseh dobromislečih vaščanov. In prav to iz srca želimo vsi, ki se zbiramo okoli Slomškovega doma.

Smrti. Smrt dveh dragih oseb je prekrila velikonočne praznike v fari z globoko žalostjo. Na velikonočni ponedeljek smo ob veliki udeležbi pospremili k zadnji poti mladega moža iz Padrič Stelija Grizoniča v starosti 42 let, ki mu je zavratna bolezen po enoletnem trpljenju prekinila življenje.

Naslednji dan smo pa pokopali dobro mater Julijo Križmančič roj. Magajna, zvesto naročnico Kat. glasa, ki je po osemletnem zdravljenju po raznih zdraviliških odšla k Bogu po zasluženju plačilo.

Zahvala »Adria«

Odbor akademske liste »Adria« se je sestel na svoji prvi redni seji po izidu letošnjih volitev. Najprej je ugotovil uspeh, ki ga je lista na teh volitvah dosegla. Letos je za slovensko listo namreč glasovalo 28% več volivcev kot lani, to se pravi, da je med listami, ki so najbolj izboljšale svoj položaj, Adria na drugem mestu. To dela čast vsej manjšini, ne samo slovenskim akademikom. Vendar pa ne moremo mimo ugotovitve, da se je položaj vidno izboljšal le v Trstu, medtem ko je v Gorici število za Adria oddanih glasov vidno padlo (od 7 na 2). Na seji je nato sledilo daljše razpravljanje o točkah volilnega programa in o možnostih njihove uresničitve. Odbor je sprejel nekaj konkretnih sklepov, ki bodo podrobneje obrazloženi v biltenu, s katerim bo Adria priložnostno obveščala slovenske akademike. Poleg tega so odborniki sklenili, da bodo časopisi redno seznanjali slovensko javnost o delu svojih predstavnikov, Karla Mezgeca v študentskem svetu in Igorja Tute v tržaški Mladinski konzultii.

Odbor se zahvaljuje vsem akademikom, ki so glasovali za slovensko listo Adria in izreka posebno priznanje vsem tistim, ki so si še posebno prizadevali za njen uspeh.

Odbor liste Adria

VABIMO NA

PRVOMAJSKI PRAZNIK V BAZOVICI

Ob 16.30: VESELI PLANŠARJI iz Ljubljane in pevca Silva Vetrin in Janez Jeršinovec bodo izvajali nov program domačih pesmi in napevov; za dobro voljo bo poskrbel humorist »KOREL«.

Sledi: »Beseda k prvomajskemu slavju«. Nato nastopi MOŠKI PEVSKI ZBOR pod vodstvom prof. H. Mamola.

Drugi del prireditve od 19.30 do 24. ure

PROSTA ZABAVA, med katero bodo »Veseli planšarji« igrali za mlajši rod moderne popevke, za starejše pa domače poskočnice.

Za dober prigrizek in pristno kapljico je poskrbljeno.

Vse bo na prostem na novem igrišču Slomškovega doma. V primeru slabega vremena se bo vršil prvi del v kino dvorani, drugi del pa v Slomškovem domu.

Darovi za oltar sv. Cirila in Metoda na Vejnju

Po daljšem času prinašamo spet nov seznam dobrotnikov za naš oltar na Vejnju. Kot je bilo objavljeno in ste gotovo brali v časopisih, bo veličastno Marijino svetišče na Vejnju posvečeno čez en mesec, t. j. v nedeljo, 22. maja. Dotlej bo končan tudi oltar slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, in naš umetnik g. Tone Kralj je že na delu za uresničitev svojega lepega načrta.

Pokažimo v tem času dobro voljo in prispevajmo po svojih močeh. V čast si bomo šteli, da bo naš oltar zgrajen z našimi darovi.

Seznam novih dobrotnikov je naslednji: Iz Marijine družbe v ul. Risorta v Trstu sledeče dobrotnice: Trebše Marija 1.000; Musič Roza 1.000; Drasič Mariza 1.000; Kosovel Dora 2.000; N. N. 3.000; Vatovec Antonija 300; N. N. 1.000; Božič Ana, 5.000. Iz župnije sv. Ivana v Trstu naslednja dobrotnika: Trošt Karel 10.000; K. V. 700. Iz škedenjske župnije naslednji dobrotniki: Cepak Zora 5.000; N. N. 1.000; Ciacchi Marija 1.000; N. N., Sv. Anton, 1.000; Sancin Josipina iz Doline 4.000; N. N., Opčine, 1.000; družina Jazbec iz Stramara 1.000; N. N. iz Stramara, 1.000; Slavec Justina iz Boršta 5.000; tri dobrot-

nice iz Rojana 12.000; A. M. iz Rojana 2.000; Strekelj Karolina, Prosek, 1.000; Košuta Frančiška, Sv. Križ, 2.000; namesto cvetja na grob msgr. Matija Skabarja, Svetokrižani, 5.000; N. N., Sv. Vincencij, 10.000; N. N., Sv. Vincencij, 5.000; družina Knez iz Ricmanj 1.000; v spomin pokojnega g. Križmana, Mery in Mira Bole 5.000; Marc Marija, Bazovica, 5.000; Kalc Marija, Gropada, 1.000. Iz raznih krajev v Trstu vsi naslednji dobrotniki: Mahor Alojzija 5.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 3.000; N. N. 1.000; Jerz Ottilija 500; N. N. 1.000; Patrizia 1.000; N. N. 1.000; Crevatin Margerita 1.000; N. N. 1.000; Battolin 1.000; več dobrotnic skupaj 2.500; dr. U. Z. iz Gorice 5.000; I. S. iz Gorice 5.000; V. A., Pisa, 1.000; P. F. 1.500.

Današnji darovi znašajo 127.500 lir. Prejšnja vsota 752.300 lir. Skupno 879.800 lir.

Vsem dosedanjim darovalcem se prav iskreno in iz srca zahvaljujemo. Trdno upamo, da se bodo še drugi odzvali vabilu. Svoje darove pošiljajte na Tržaškem v Marijanišče na Opčinah ali g. kaplanu Gerdolu pri Sv. Vincenciju, v Gorici pa na upravo Kat. glasa.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Trstu

PRVOMAJSKI praznik v Bazovici z veselimi Planšarji I. maja 1966

ANTON VAN DE VELDE Srce zmaguje

19

»Bog nebeški,« je vzkliknila Greeta. »Bog nebeški,« pravi Jon z zadušnim glasom in beseda mu uide iz ust in iz oči. Ali je mogoče, moj Bog, da te tak cinizem tako poživini? Tu leži pohabljen žena, ki ni hotela postati mati, in tu sedj mož, ki se boji otroka. Slabiča sta, mož je še zaničnejši od žene, celo zdaj še, ob bolniški postelji, ki mora na njej trpeti njegova žena po zlu!

»Zensko je treba naznaniti,« pravi Jon. »Ne,« plane Nand kvišku in Marija zavpije prvič glasno z njim vred: »Ne!« Klje je priznanje sokrivde. Zenska na kooalkaaji bo mirno dalje opravljala svojo obrt; dobro ve, da je nihče ne izda, zakaj njeni odjemalci so odvisni od njene peklenke milosti.

»Potem pa po zdravniku!« veli Jon osorno. »Nand, spravi se na pot, preden bo prepozno.«

Nand se odvleče k vratom. Stepenj pes gre na pot, po nekoga gre, ki bo vse zvedel. Bog nebeški, ko bi se le mogel za vedno nekam umakniti! Le ne zdravnika zraven, nikar zdravnika! Ko bi se le dalo nekaj storiti, da bi vse pozabil! Piti? Piti, dokler se ne zvališ nekje v jarek kakor živina, brez misli in čustva! Nand nima niti ficka v žepu. S svinčeno težkimi nogami se vlačj po pločnikih in obstane oklevaje pred zvoncem, pred tablico z imenom zdravnika pa hoče spet stran. Le nikar zdravnika, nikar priznanja! Potem pa le prevlada v njem borj ostanek srca. Žena leži na postelji, tudi v njegovih očeh je, povsod jo vidi, vidi njeno ubogo pohabljeno telo, kako se zvija v bolečinah. Preklinja zraven, da bi se rešil mōre, in potegne za zvonec kot za poslednji signal, ki ga more rešiti prekletstva.

Marijo spravijo še istj večer kot zelo

nujen primer v bolnišnico. Operirali jo bodo. En odstotek upanja je, da bo prenesla. Jon omahuje na pol mrtev domov.

Zaradi Greete mora biti na zunaj miren. Je malo pripoveduje; da ne bo nič hudega z Marijo, saj naredi ljudje vedno takoj dramo iz vsake malenkosti. Greeta razbere dobro mišljeno laž iz njegovih oči. »Cemu govoriš proti svojemu prepričanju? Ali misliš, da bi mi škodilo, ko bi zvedela resnico? Poznam jo, mož, lahko si mislim, kaj se je zgodilo...«

Poleg njegovega stola stoji; Jon čuti, kako ga njeni rokavi božajo po licu. Objame ju okoli bokov in jo stisne k sebi, dobro, silno, prežlahtno svojo ženo. Ne, Greeta se ne boji, da bi utegnilo otroku pod njenim srcem škodovati, kar je Jon nocoj doživel; ne, nasprotno, čuti, kako se ji kri — zgolj ljubezen in gorka nega — zbira okoli novega življenja, ki ga v veselje nosi; tako je kakor spomladi, ko odvečni sokovi še brsté v popke in cvetje. Z besedami globokega usmiljenja govori

o nesrečni ženi, ki ni hotela postati mati; molčanje pa ji je dvakrat slajše in dragocenejšje, kadar oba, ona in Jon, mislita na lastne otroke. Tesneje se stisneta drug k drugemu, ko da je nepričakovana nevarnost zbrnela mimo njiju.

»Bog nebeški,« pravi Jon, »potem pa še fantaziram o flandriškem levu!«

Ko da ni treba materi več junaštva, kot ga je na papirnatih barikadah kakega zborovanja! Nobenega leva ne bo prebudil, toda če podeli ljubj Bog njemu in njegovji Greeti samo dobrih in zdravih otrok, potem ima življenje — tukaj alj kjer kolj — resnično globoko vrednost.

Naslednje jutro — ni se še docela zdaniilo — prinese Nand sporočilo iz bolnišnice. V obraz je kakor utopljen potepuh. »Zdravnik je rekel,« bruhne iz sebe, »zdravnik je rekel, da jo še upa rešiti, toda« — Greeta zastrmj z bolestinim pogledom — »Marija ne bo nikoli imela otrok.« In zdaj sledj drugačen molk, ki v njem sedj Nand, dolgi hrust, kakor krivec pred sodniki;



Spored od 24. do 30. aprila 1966

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. — 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu. — 10.15 Od nedelje do nedelje na našem valu. — 11.15 »Oliver Twist«. Dramatizirana zgodba po Charlesu Dickensu. Drugi del. — 12.00 Nabožne pesmi. — 12.15 Vera in naš čas. — 12.30 in ob 13.30 Glasba po željah. — 15.30 »Zeleni sukničji«, komedija v enem dejanju. — 16.30 Koncert operne glasbe tržaške Glasbene Maticе. Dirigira Oskar Kjuder. Koncerti smo registrirali v Kulturnem domu v Trstu dne 27. marca 1966. — 18.30 Obletnica meseca: Franc Orožen: »Slikar Josip Tominc ob stoletnici smrti«. — 20.30 Lelja Rehar: V starih časih: »V furmanski uoštariji«. Ponovitev v torek ob 12.00.

Ponedeljek: 10.00 Iz proslave ob obletnici osvoboditve v Kulturnem domu v Trstu, ki smo jo registrirali dne 1. junija 1965. — 12.00 Brali smo za vas. — 15.30 »Vrnitev«. Enodejanka, ki jo je napisal Mario Fratti, prevedel Martin Jevnikar. — 17.30 Pianist Igor Dekleva. — 19.15 »Zbirka dokumentov in razprav deželne odbora za zgodovino osvobodilnega gibanja v Furlaniji-Juljski krajini«. — 21.00 G. Verdi: »Otello«, lirski drama v štirih dejanjih.

Torek: 17.20 Italijanščina po radiu: Osnovni tečaj: 41. lekcija. — 18.30 Baritonist Darjo Zlobec: Iz niza javnih koncertov Radio Trst v sezoni 1965-66. — 19.00 Plošče za vas, quiz oddaja. — 21.00 Pregled slovenske dramatike, 21. oddaja. Ljudska igra F. S. Finžgarja. Odlomki iz del: »Divji lovec«, »Naša kri«, »Veriga« in »Razvalina življenja«.

Sreda: 11.35 Radio za šole (Za I. stopnjo osnovnih šol). Ponovitev ob 17.25. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 19.15 Higiena in zdravje. — 19.30 Moški zbor »Slava Klavora« iz Maribora. — 21.00 Simfonični orkester. Igra orkester mestnega glasbenega liceja »Jacopo Tomadin« iz Vidma. V odmoru (približno ob 21.35) Knjižne novosti: »Leonardo Sciascia: "A ciascuno il suo - Vsakemu svoje"«, ocena Josip Tavčar.

Četrtek: 12.00 Za smeh in dobro voljo. — 17.20 Italijanščina po radiu. Osnovni tečaj: 42. lekcija. — 19.00 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 20.35 Z italijanskih glasbenih festivalov. — 21.00 »Nepomembna ženska«, drama v štirih dejanjih.

Petek: 11.35 Radio za šole (Za II. stopnjo osnovnih šol). Ponovitev ob 11.35. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.30 Iz slovenskega glasbenega življenja v preteklih stoletjih. — 19.00 Zbori Furlanije-Juljske krajine: Zbor »Publio Camiel« iz Trsta. — 19.15 Slovenski znanstveni delavci z univerze: Miro Koršič: »Novi geološki zemljevid Italije«. — 20.35 Gospodarstvo in delo. — 21.00 Koncert operne glasbe. — 22.00 Benedetto Croce in idealistična struja v Italiji (3) Delio Cantimori: »Zgodovinske znanosti: Zgodovina in zgodovinarstvo«.

Sobota: 12.00 Kulturni odmevi - dejstva in ljudje v deželi. — 15.00 Glasbena oddaja za mladino. — 16.00 Volan. Oddaja za avtomobiliste. — 17.20 Skala in ladja. Komentarij o dogodkih po koncilu in v jubilejnem letu. — 17.30 Širimo obzorja: »Zgodovina tržaške univerze«. — 19.15 Družinski obzornik. — 20.35 Teden v Italiji. — 21.00 Za smeh in dobro voljo. — 22.30 W. A. Mozart: Koncert v C-duru, K. 299 za flavto, harfo in orkester.

(se nadaljuje)



GORIŠKE NOVICE

NEDELJA ZA GORIŠKO MOHORJEVO DRUŽBO

Z namenom, da bi se naše ljudstvo na Goriškem in Tržaškem spet oklenilo Goriške Mohorjeve družbe z isto vneto kot v času po prvi svetovni vojni, ko je fašizmu uspelo uničiti vse slovenske ustanove razen te družbe, ki je naše ljudi osrečevala in dvigala ter budila v njih up na narodno vstajenje in svobodo, je odbor Goriške Mohorjeve družbe organiziral za letošnjo belo nedeljo posebno akcijo, ki je obstajala v tem, da se je pri vseh slovenskih službah božjih govorilo o pomenu te družbe, med vernike pa razdelili letaki z vabilom, da postanejo člani te družbe, ki je istočasno cerkvena bratovščina in obdarjena z mnogimi odpusti.

Goriška Mohorjeva družba je bila v času fašizma prava hrbtnica vsega verskega, kulturnega in narodnega dela med slovensko manjšino v Italiji. Mohorjeve knjige, zlasti še vsakoletni koledar, so postale redni obiskovalec skoro vsake naše družine.

Po zadnji vojni pa je marsikdo pozabil, koliko dobrega je ta družba storila za ohranitev slovenstva in poglobitev duhovnega življenja med nami. Število udov se ni zmanjšalo samo zaradi novih meja, temveč tudi zaradi nezanimanja mnogih, ki so ostali pod Italijo.

Toda Goriška Mohorjeva družba še vedno živi in deluje med nami. Treba je le, da jo vsestransko podpremo in ji vrnemo značaj vseljidske bratovščine, kot jo je hotel nadškof dr. Sedej. To bomo najlažje dosegli, če znova izvedemo članstvo, se vpišemo v to zaslužno ustanovo in osnujemo krepko in zavestno družino mohorjanov. Družbeno območje ne obsega samo Goriške, temveč tudi Tržaško in Slovensko Benečijo ter sploh vse zamejstvo in izseljenstvo, kjer koli živi slovenski človek ter bije slovensko srce.

Z samim vpisom pri kakem krajevnem poverjeniku, to je pri vseh naših dušnih pastirjih, se postane družbeni ud in prejme pravico do bogatih odpustkov (popolni odpustek na dan vpisa, na praznik sv. Mohorja 12. julija in ob smrtni uri; delni odpustek 7 let štirikrat v letu, ko obiščejo cerkev; 100 dni za vsako dobro delo). Vsak mesec se opravi ena sv. maša za žive in mrtve ude družbe. Družba vsako leto izda svoj knjižni dar (vsaj tri knjige), ki ga njeni udje prejmejo po znižanih cenah. Potrebno je le, da se pri vpisu plača skromno predplačilo 500 lir, ostali znesek pa se plača ob prejemu knjig.

Bachov večer v jezuitski dvorani

Pretekli četrtek je bil v dvorani »Stella Matutina« v Gorici koncert polifoničnega zbora iz Esslingena (Zahodna Nemčija). Na sporedu so bila dela J.S. Bacha. Stevilni mešani zbor je skupno s solisti ter majhno orkestralno skupino izvajal razne motete, kantate ter instrumentalna dela velikega baročnega mojstra. V Bachovi zborovski glasbi se čudovito prepletajo tako elementji stare vokalne polifonije kakor že nastopajoče nove harmonije, ki se začne javljati zlasti v instrumentalnih oblikah.

Najprej smo slišali motet »Nun lob Mein Seel den Herren« za zbor in orkester. Sledila je solistična kantata za sopran ter orkester z zaključnim zborovskim korakom. Zelo lepo je bila podana kantata »Also hat Gott die Welt geliebt«, kjer sta prišla enako do izraza zbor s svojimi polifonskimi vložki ter glasbena spremljava, zlasti še vodilni oboe.

V drugem delu smo lahko občudovali lepo zlit koncert v F-duru za oboe in godala, v katerem izstopa zlasti drugi del (Siciliana) s težko solistično vlogo. Ves koncert pa je zaključila mogočna kantata »Die Himmel erzählen die Ehre Gottes« za zbor, trombo solo in orkester. Ta kantata v enem samem delu je slovesna hvalnica, ki jo zbor dviga Bogu ob zvokih trombe. Slednjo točko so morali pridni nemški izvajalci ponoviti.

Skoda, da ni bilo pri tej lepi umetniški prireditvi še več občinstva, saj bi raven nastopajoče skupine in že sam program to več kot zaslužil. Poudarimo naj še, da je zbor Gartenstadtkantorei (kot se skupina imenuje) sestavljen iz protestantov. Zato je imela prireditev sama — poleg

umetniške vrednosti — tudi svoj ekumenski značaj.

Goriški dijaki v Rimu

Pretekli teden so dijaki slovenskih višjih srednjih šol v Gorici priredili izlet v Rim, da si ogledajo v spremstvu svojih profesorjev zgodovinske in umetniške posebnosti tega velikega mesta, ki je središče krščanske kulture.

Med največja doživljaja spadajo gotovo avdiencia pri sv. očetu in zadnje popoldne obisk rimske okolice. Pri avdienci, ki je bila zaradi izredno velikega števila tujcev v baziliki sv. Petra, so dobili naši dijaki po posredovanju rektorja filozofskega zavoda »Propaganda fide« msgr. dr. M. Jezemika mesta blizu papeževega sedeža tako, da so ves potek avdiencie lahko videli prav od blizu. Sv. oče je med drugim povedal, da so med pričujočimi skupinami tudi slovenski dijaki in skupina romarjev iz Bleda. Dva izmed goriške skupine, en profesor in en dijak, pa sta bila kot zastopnika v skupini, kjer sta lahko dala sv. očetu roko in spregovorila z njim nekaj besed.

Izlet je potekel v redu ob lepem vremenu in vsa skupina se je v soboto zvečer srečno vrnila domov, polna globokih spominov in nepozabnih doživetij.

Seja občinskega sveta v Gorici

Na zadnji seji občinskega sveta, ki jo je v županovi odsotnosti vodil podžupan Candussi, je bil glavni predmet razprave družinski davek. Debatno o tem sta sprožili dve resoluciji svetovalcev Moiseja (K D) in Bonnesove (KPI). Najprej je v imenu občinskega odbora o zadevi poročal odbornik za davke dr. Sfiligoj, ki je obrazložil kriterije, ki se jih za obdavčenje poslužuje občinska uprava. V svoji izjavi je dr. Sfiligoj zavrnil napačna tolmačenja komunistične svetovalca, po katerih naj bi se kazala večja davčna obremenjenost pri davkoplačevalcih s stalnim dohodkom kakor pri onih z nestalnim dohodkom. Ta je tudi prikazal nekaj števil. Tako je obdavčenost za stalne dohodke padla od 51,85 v letu 1962 na 45,74 v letu 1963 in na 44,72 leta 1964. Po odbornikovem mnenju je obdavčenje v glavnem naraslo pri davkoplačevalcih z nestalnim dohodkom. Svetovalcu Moiseju je odbornik za davke sporočil, da smatra za umestno oprostitev davčne prijave družinske doklade ter da bo odbor vzel v poštev tudi možnosti drugih olajšav v skladu z občinsko bilanco.

Svetovalka Bonnes ni bila zadovoljna z odbornikovimi izjavami in je prinesla (dokaj netaktno) več primerov oseb, ki so po njenem mnenju nepravilno obdavčene. Predlagala je še ustanovitev posebne svetovalske komisije za določitev davkov. Svetovalec Moise pa je v svojem pojasnilu podčrtal prizadevanje odbora za pravilno davčno politiko ter izrazil zadovoljstvo nad zagotovilom za nadaljnje olajšave manj premožnim slojem. Za zaključek razprave o tem problemu je občinski svet odobril z veliko večino Moisejevo resolucijo, ki predvideva že prej omenjene olajšave glede družinskih dokladov in manj premožnih slojev. Z veliko večino so svetovalci tudi zavrnili resolucijo svetovalke Bonnesove. V nadaljevanju se je občinski svet sprejel še nekaj ukrepov redne uprave.

Zanimivo predavanje o Indiji

Neumorni naš znanec s Koroškega g. župnik Vinko Zaletel je spet razveselil goriško slovensko občinstvo s svojim skioptičnim predavanjem. Pretekli ponedeljek zvečer je v dvorani Katoliškega doma pokazal nad 200 barvnih slik o skrivnostni Indiji. Pred gledalci so se vrstili čudoviti prizori: lov na bengalske tigre, zarotavalec kač, svetli možje in fakirji, sveta reka Ganges, indijska prestolnica Delhi s slikovitimi spomeniki muslimanske in indijske umetnosti, indijski čolni, rikše in vlaki, pa misijonska postaja Morapaj, kjer delujejo naši misijonarji.

Udeležba je bila za delavnik in pozno uro kar lepa, znamenje, kako vlečejo te vrste predavanja.

Nagrade goriškim športnim društvom

Ob navzočnosti najvišjih krajevnih oblasti so v nedeljo zjutraj v veliki dvorani pokrajinske palače podelili nagrade goriškim športnim društvom, ki so se v letu 1965 najbolj odlikovala v svojem športu. Navzoč je bil tudi goriški nadškof msgr. Pangrazio, ki je skupno s prefektom in predstavnikom italijanskega olimpijskega odbora CONI Bregantom razdelil odlikovancem nagrade.

Med nagrajenci je na 5. mestu tudi športno društvo Olympia, ki ga vodi prof. Martin Kranmer. Motivacija nagrade je naslednja: »Še mlado društvo, ki goji šport med mladino, zlasti v lahki atletiki in odbojki. Organiziralo je že več tekem, ki so pritegnile pozornost športnih oblasti.« Nagrada — bronasta kolajna.

Zlati kolajni so podelili športnemu društvu tržiških ladjedelnic C.R.D.A. in plovnemu društvu »Timavo« iz Tržiča; srebrni kolajni sta dobili goriški »Club Alpino Italiano« in kolesarski klub »Guido De Santi« iz Redipuglie. Peto nagrado je kakor omenjeno, dobilo slovensko športno društvo Olympia in šesto teniški klub iz Tržiča. Razdelili so še osem denarnih nagrad po 300, 200 in 100 tisoč lir.

V letu 1965 je Olympia dosegla v glavnem tele uspehe: lahkooatlet Edj Podberšek iz Standreže je prvi v Italiji v kategoriji »allievi« v metu krogle (15,57 m) in tretji v metu diska (45,33 m), dalje je on tudi državni prvak CSI v metu diska s 43,95 m; pa tudi drugi atleti (Susič Ivan, Makuc Marcel, Palla Guido, Legiša Marij, Antonič Vilko itd.) so dosegli zavirljive uspehe. V odbojki je Olympia osvojila drugo mesto v deželi v kategoriji »Promozione« in prav tako drugo mesto v deželi v kategoriji »Juniore«.

Števerjan

V torek, 19. t. m., sta si obljubila večno zvestobo v Marijinem svetišču v Logu pri Vipavi aktivni in zgledni član SKPD Števerjan Zdenko Terčič ter gđ. Elizabeta Čuk iz vzorne krščanske družine v župniji Črni vrh nad Idrijo. Po poročni maši, ki jo je opravil župnik neveste msgr. Kopal, sta se novoporočenca s svati odpeljala na slavnostno kosilo, ki je bilo pripravljeno v planinski koči ob slikovitem izviru Hublja pod sivim Čavnom. V vselem razpoloženju in med petjem naših lepih pesmi so hitro minile vsem svatom ure praznovanja. Novoporočenca sta za nekaj dni odšla na poročno potovanje po Sloveniji.

Veseli smo nove družine, ki se je s to poroko ustanovila v naši fari, saj vemo, da je župnija narasla za novo krščansko ognjišče. Medtem ko izrekamo gospe Elizabeti Terčič dobrodoščilo in ji želimo, da bi se dobro počutila na novem domu, pa obema novoporočencema k sklenjeni zvezi iskreno čestitamo z željo, da bi Bog blagoslovil to zvezo z otroki, obema pa dal dočakati zlati jubilej in še čez!

Pretekli četrtek je Slovensko katoliško prosvetno društvo Števerjan priredilo kulturni večer, posvečen dr. Janezu Evangelistu Kreku. Z izbranimi besedami nam je predstavil njegov svetli lik prof. Rado Bednarik. Lepo število udeležencev je pozorno sledilo predavateljevim izjavam. Posebno je razveseljivo dejstvo, da so bili navzoči predvsem mladi, saj so prav ti najbolj potrebni spoznati naše velike može.

V nedeljo, 24. t. m. odpotujemo na Koroško. To bo izlet in gostovanje naše mladine. Zjutraj si bomo najprej ogledali lepoto koroške dežele, popoldne pa nastopili v Vogrčah in zvečer v Zitarji vasi. Na sporedu je nastop mešanega zbora ter glasbenega ansambla, ki ga sestavljajo Škorjanc Emil, Pintar Marjan, Komjanc Simon in Leban Jožko ter dramska skupina z igro »Divji lovec«. Tako bomo vsaj enkrat povrnili Korošcem, ki so pri nas že tolikokrat gostovali. Saj nas bo tudi letos za 1. maj razveseljevala njih živahna glasba.

S TRŽAŠKEGA

Oltar Sv. Cirila in Metoda na Vejni

Akademski slikar Tone Kralj je začel z deli za oltar sv. Cirila in Metoda v Marijinem svetišču na Vejni. Izdelal je načrt za celoten oltar, izbral domač kamen in tudi barvne ploščice za mozaik, ki ga bo sam sestavil. Do posvetitve svetišča 22. maja bo tudi oltar sv. Cirila in Metoda končan.

Msgr. dr. Janez Vodopivec srebrnomašnik

Na veliko sredo, dne 6. aprila, je msgr. dr. Janez Vodopivec obhajal v Rimu v kapeli misijonskih sester svoj srebrni mašniški jubilej.

Pred 25 leti je bila 6. aprila cvetna nedelja. Vsa Slovenija je živela pod silnim vtisom pravkar začete vojne, ki jo je nadati Hitler sprožil zoper Jugoslavijo. Beograd je že v jutranjih urah doživel svoje prvo bombardiranje, kateremu so do večera sledila še štiri, eno strašnejše kot drugo.

Ljubljani je bilo tisti dan tako razdejano prizanešeno, toda sirene so večkrat tulile alarm in ljudje so z grozo čakali, kaj bo prišlo nadnje. V takem vzdušju je prejel msgr. Vodopivec tisto jutro mašniško posvečenje v kapeli nadškofijske palače iz rok sedaj že rajnega škofa dr. Gregorija Rožmana. Oče, policijski uradnik, je moral na sam dan sinove posvetiti na fronto. O kakšni slovesni novi mašni ni moglo biti govora. Zato pa je mogel jubilat letos v družbi svoje sestre v tem lepši zbranositi in miru obhajati 25-letnico svoje nove maše v večnem mestu.

Že kot bogoslovec je msgr. Vodopivec veljal za najbolj nadarjenega gojcnca ljubljanskega semenišča. Drugega reda kot odlično (10) sploh ni poznal. Profesorji, med njimi filozof dr. Aleš Ušeničnik, so bili vsi zavzeti nad njegovo izredno nadarjenostjo. Ni čuda, da ga je škof dr. Rožman kmalu po posvečenju poslal v Rim, da se izpopolni v bogoslovnem študiju in postane doktor bogoslovnih ved. Vsi so si mnogo obetalj od mladega duhovnika, ljubljanske bogoslovne fakulteta

pa je v njem že videla bodočega profesorja za dogmatiko.

Toda Bog je odločil drugače. Konec vojne je dr. Vodopivca še našel v Rimu. Medtem je v Sloveniji zavladal komunistični zlem, polovica bogoslovcov je bila pomorjena ob priliki vračanja protikomunističnih borcev s Koroške v Slovenijo, nekaj deset pa se jih je z delom profesorskega zbora rešilo v Italijo, kjer je pok. prel. dr. Odar z dovoljenjem sv. očeta Pij XII. takoj organiziral bogoslovno fakulteto, ki se je najprej nastanila v Pragi pri Padovi, nato pa v Brixnu na Južnem Tirolskem.

Tu se je profesorskomu zboru že pridružil dr. Janez Vodopivec kot docent. Ko pa se je spomladaj l. 1948 bogoslovna fakulteta preselila v San Luis v Argentini, se je dr. Vodopivec vrnil v Rim postal profesor na papeški univerzi. Pro-paganda fide ter ostal v središču krščanstva do danes. Poleg profesorske službe se udeležuje tudi drugod. Dolga leta je pomagal v dušnem pastirstvu v župni sv. Jožefa na Nomentanski cesti, za čas koncila je pa zelo aktivno deloval v komisiji pri tajnistvu za zedinjenje.

G. jubilaru, ki je tudi v Gorici znan (po rodu je njegova rodbina iz Dobberka na Vipavskem in stric mu je bil pok. dekan iz Tolmina Josip Vodopivec ter smo ga 13. marca slišali govoriti tako zanimiv način o koncilu v Katoliškem domu v Gorici, želimo obilo božjega blagoslova pri njegovem važnem delu in krepkega zdravja do zlate maše in naprej!

OBVESTILA

NAPRODAJ je nekaj panjev s čebelami. Naslov v upravi lista.

Dol

V visoki starosti 84 let nas je v ponedeljek, 11. aprila za vedno zapustila Ivana Frandolič roj. Pahor. Doma je bila iz Nove vasi. V svojem dolgem življenju se je vedno izkazala kot skrbna družinska mati in globoko verna žena, ki je vse težave, katere so jo v življenju zadele, v krščanskem duhu prenašala. Bila je mati devetih otrok ter žena tudi že pokojnega Jožefa Frandoliča, ki je bil vsestransko vplivna vodilna osebnost v Dolu in na Krasu med prvo in drugo svetovno vojno. V težkih razmerah je pokojnica preživela dve svetovni vojni. Prvo z otroki v begunstvu, ko je bil mož na fronti in nato v ruskem ujetništvu, drugo pa še v hujših razmerah, ker je v njej zgubila dva sinova, od katerih je eden pokopan v Ravenni, drugega pa so ubili Nemci. Moža je izgubila leta 1962. Že pred petimi leti jo je napadla huda bolezen, da se je morala podvreči operaciji, ki jo je še srečno prestala. Decembra se je bolezen poostrišla in po hudih bolečinah nam jo je vzela. Umrla je v bolnišnici v Gorici.

Pogreb je bil nato iz domače hiše ob veliki udeležbi prijateljev in znancev, ker so jo vsi visoko cenili. Rada je imela svoje vnuke in še posebno je bila navezana na svojo vnukinjo Anico.

Vse življenje je bila zgledno vdana Bogu. Zvesto je zahajala v cerkev, dokler so ji moči dopuščale. Ko ni mogla več v cerkev, je prebila dneve z rožnim vencem v rokah. V zadnjih dveh letih, odkar obstaja v Dolu rožnovenska družba, je bila tudi zvesta članica te organizacije. Bog ji bodi plačnik za njeno zvestobo!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 30, osmrtnice L 50, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

ZAHVALA

Družina Frandolič se toplo zahvaljuje vsem, ki so sočustvovali ob težki izgubi matere in stare matere

IVANE FRANDOLIČ roj. PAHOR

Se posebno se zahvaljujemo oč. sestram, zdravnikom in osebju goriške bolnišnice. Iskreno zahvalo izrekamo g. župniku Jožefu Stanti in vsem, ki so se udeležili pogreba.

Zalujoča družina Frandolič

Dol, 17. aprila 1966